

státi účinnou, kdyby ustanovený dědic Josef F. zemřel před dosažením fyzické zletilosti, t. j. 24. roku věku svého. Tento předpoklad skutečně nastal, neboť dědic Josef F. zemřel dne 13. května 1920 nedovršiv 24. roku svého věku. Není na závalu okolnost, že zákonem ze dne 23. července 1919, čís. 447 sb. z. a n. snížen byl věk nezletilosti na 21 let, následkem čehož Josef F. nabytí dne 1. října 1919 plnoletosti, neboť dotčený zákon nedotýká se dle svého § 8 smluv a právních jednání učiněných před jeho vyhlášením, podle nichž jsou nabytí nebo zánik práv, nebo dospělost nebo zánik závazku podmíněny tím, že někdo nabude fyzické zletilosti. Právním tedy první soud v protokole ze dne 20. března 1909 uvedl, že nastal případ substituce, o kterém jest ustanovení v odstavci IV. příkázání pozůstalosti. Když tomu tak jest, připadá Anně F-ové opět provdané N-ové hospodářství č. p. 15 v Z. do vlastnictví, nemá nezl. Marie F-ová na ni právního nároku, a nelze odepřítí schválení dědického narovnání z toho důvodu, že prý nenastal případ substituce.

Čís. 1226.

Ustanovení § 34 knih. zák. týče se jen osob fyzických. Soudce knihovní nemůže řešiti otázku, zda zaniklo právo předkupní, vložené pro býv. císařský soukromý a allodiální fond.

(Rozh. ze dne 11. října 1921, R I 1241/21.)

Knihovní soud povolil, by ve vložkách, v nichž vkládalo se vlastnické právo pro banku, bylo z úřední moci k žádosti banky jako bezúčinné vymazáno předkupní právo, váznoucí pro bývalý nejvyšší soukromý a allodiální fond. Rekursní soud žádost banky zamítl. Důvody: Právo předkupní, jež jest právem osobním, mění se podle § 1073 obč. zák. vkladem do knihy pozemkové (§ 9 knih. zák.) v právo věcné a vklad výmazu jeho státi se může jedině na základě listiny sdělané v takové formě, aby listina měla platnost §§ 26 a 31 knih. zák. Z toho plyne, že bez listiny takové — nehledí-li se k výmazu práva předkupního podle § 237 odstavec třetí ex. ř. — právo toto z moci úřední vymazáno býti nemůže, i kdyby bylo snad zaniklo. Již z toho důvodu jeví se žádost banky o výmaz práva předkupního, vloženého pro bývalý nejvyšší soukromý a allodiální fond v uvedených knihovních vložkách, neoprávněnou, neboť listina nějaká, podle jejíhož obsahu by svolení k výmazu práva bylo oprávněnou k tomu osobou dáno, vůbec předložena nebyla. Stěžovatelka právem vytýká, že pro výmaz řečeného práva nemůže sloužiti za základ prohlášení generálního ředitelství soukromých a rodinných statků ze dne 26. února 1919, neboť z obsahu této listiny vysvítá jasně, že generální ředitelství projevuje sice souhlas s prodejem uhelných dolů podle smlouvy ze dne 11. března 1882, ale vyhrazuje si výslovně v uvedených knihovních vložkách váznoucí právo předkupní pro nejvyšší soukromý a allodiální fond, takže o nějakém svolení k výmazu jeho mluvíti nelze, nýbrž právě naopak jmenované ředitelství si je zachovává.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

V tomto případě jde o vklad výmazu práva předkupního, vloženého pro býv. císařský soukromý a allodialní fond. Dle předpisů knihovního zákona lze takový vklad výmazu práva předkupního povolit jenom podle vkladních listin, majících náležitosti §§ 26 a 31 knih. zák. (§ 8 čís. 1 a § 9 knih. zák.). Na ustanovení § 34 knih. zák. stěžovatel nemůže se s výsledkem odvolávat, ježto toto zákonné ustanovení týče se jen osob fyzických, jichž úmrtím zanikají jejich osobní práva doživotní. Sám stěžovatel však uvádí, že bývalý císařský soukromý a allodialní fond byl osobou právnickou a že s fondem tím bylo oprávnění z práva předkupního nerozlučně a výhradně spojeno. Fond ten patřil do souboru majetkových práv býv. panovnické rodiny rakousko-uherské, která práva připadla podle mírových smluv Československému státu a jichž převzetí upravuje nyní zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 354 sb. z. a n. Majetek tedy, který tvořil zmíněný fond, zde jest a přešel v majetek státu Československého. Otázku, zda při tom zaniklo právo předkupní, o něž právě jde, nemůže luštití soudce tabulární, který pro povolení jeho výmazu má předepsanou cestu zákonných ustanovení §§ 26, 31, 87 a 94 knih. zák.

Čís. 1227.

Čl. IX. zákona ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., jímž se mění některá ustanovení zákona o projednání pozůstalosti.

Lhůta k oznámení dědiců, že si pozůstalost projednají sami, běží ode dne, kdy se jim dostalo formálního »vyrozumění« o úmrtí neb obsílky k projednání.

Nestačí pouhá vědomost o zůstavitelově úmrtí.

(Rozh. ze dne 11. října 1921, R I 1244/21.)

Zůstavitel zemřel dne 28. června 1921, úmrtní zápis proveden byl dne 8. července 1921, usnesením ze dne 9. července 1921 postoupil soud pozůstalost k projednání notáři, jemuž dědicové dne 22. července oznámili, že si pozůstalost projednají sami. Žádosti jich bylo soudy všech tří stolic vyhověno, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Zákon ze dne 1. dubna 1921, čís. 161 sb. z. a n., v čl. IX. ustanovuje jako pravidlo, že provéstí pozůstalostní řízení přísluší notářům jako soudním komisařům. Soud dodá za tím účelem všechny úmrtní zápisy, podle nichž tu zustalo jmění, notáři. Podle dalšího obsahu onoho článku mají dědicové právo oznámiti notáři, že si sami pozůstalost projednají. K tomuto prohlášení mají dědicové 14denní lhůtu, totiž mohou tak učiniti do 14 dnů od doby, kdy se jim dostalo vyrozumění o úmrtí neb obsílky ku projednání. Tedy na př. oznámí-li jim notář, za účelem přípravy k projednání pozůstalosti, smrt zůstavitelovu se žádostí za poskytnutí bližších dokladů k projednání pozůstalosti potřebných, běží lhůta ta dědicům od doby, kdy jich »vyrozumění« to došlo. Zákon výslovně